

Het Grote Boek van
Russische
Sprookjes

Anna Volkova

Voorwoord

Beste lezers,

In Rusland reikt de winter ver en diep. Sneeuw dekt de bossen toe, rivieren veranderen in zilveren ijs en de wind zingt laag tussen de dennen. Maar wanneer de nacht valt en de maan rond en helder opkomt, ontwaakt er iets wonderlijks: de oude verhalen komen tot leven.

Ze stijgen op uit rokende schoorstenen, uit holen verborgen onder de sneeuwduinen, uit vergeten lantaarns op de planken van houten izba's. Ze glippen in de oren van kinderen, in de dromen van wolven, in de adem van de sterren. En soms, wanneer het geloof sterk genoeg brandt, treden ze uit de schaduwen en worden ze werkelijkheid.

In dit boek ontmoet u buitengewone metgezellen: een lepel die boven een rivier van gesmolten maanlicht vliegt, een vos die zijn laarzen van nevel uitleent, een lantaarn wiens lied slapende bloemen wekt, een oude eik die droomt van de zee, en vele anderen.

Ze zijn dapper, nieuwsgierig en goedhartig. Ook zij kennen angst, zoals u en ik. Toch durven ze vooruit te treden, te proberen, de hand naar anderen uit te steken. En telkens ontdekken ze dat

het mooiste gebeurt wanneer we delen, wanneer we werkelijk luisteren, wanneer we naast elkaar dromen.

Sluit daarom even uw ogen. Voel de sneeuw knerpen onder uw laarzen. Laat de kou in uw wangen bijten. Luister naar de wind die door de bomen fluistert: Kom... het avontuur begint.

Open dit boek. Laat de verhalen van Rusland u meevoeren.

Ze zijn voor u gemaakt.

Tot we elkaar weer ontmoeten – onder de maan of naast de kachel – wacht het verhaal.

Uw verteller

Inhoudsopgave

De Vliegende Lepel van de Zilverrivier	6
De Hebzuchtige Oude Vrouw.....	17
Lilo de Vos en de Nevelschoenen.....	23
De Veer van Finist, de Glanzende Valk.....	36
De Lantaarn die tot de Sneeuw Zingt	50
De Kikkerprinses	62
De Eik die van de Zee Droomde.....	72
Baba Luna en de Dertien Verloren Sterren	83
De Brug van Zilveren Spinnendraad	93
De Muiltjes die met de Wind Dansten	104
De Kleine Vorstgeest en de Reizende Kaars.....	113

De Vliegende Lepel van de Zilverrivier

In de donkerste hoek van de besteklade woonde een oude houten lepel. Ze heette eenvoudig Lepel. Gewoon Lepel.

Ze was een beetje kromgetrokken, een beetje gebarsten aan één kant, en niemand koos haar nog om soep te roeren of pap te scheppen. De andere lepels blonken, kletsten en rinkelden vrolijk door elkaar. Lepel bleef stil. Door de smalle kier van de lade keek ze naar buiten en droomde van avonturen wijder dan welk bord ook.

Op een nacht vol maanlicht, terwijl het huis sliep, gleed er een zilveren draadje licht onder de keukendeur door. Het was een enkele glinsterende druppel water, rechtstreeks afkomstig uit de Zilverrivier die aan het einde van de tuin stroomde. De druppel fluisterde:

‘Vanavond is er een ster in het water gevallen. Ze schijnt nog, maar ze zinkt... Als niemand haar snel ophaalt, zal ze voorgoed doven.’

Er bewoog iets diep in Lepels versleten steel. Voor het eerst in jaren wilde ze niet langer stil blijven liggen.

Met een plotselinge, resolute beweging richtte ze zich op. De lade sprong zachtjes open. Lepel sprong op het aanrecht, gleed over de vergeten dij

van een gebraden kip, stuiterde van een vergiet af en... vloog.

Ja, ze vloog. De randen van haar houten kom waren veranderd in tere, zilveren vleugels, licht als de rivier zelf. Buiten, onder de appelboom, zat Misha. Hij was tien jaar, met verwarde haren en ogen wijd open voor de nacht. Hij had de ster zien vallen. Hij had het aan niemand verteld, maar zijn hart klopte wild.

Plotseling landde er een vliegende lepel zacht op zijn schoot.

‘Goedenavond, Misha,’ zei Lepel met een droge, krakende maar vriendelijke stem. ‘Ik heb een vriend nodig om de ster terug te halen. Ga je mee?’

Misha knipperde een paar keer. Een pratende lepel? Een vliegende lepel? Het was volkomen dwaas... en volkomen juist.

Hij greep haar steel vast. Meteen kwamen zijn voeten los van de grond. Ze stegen langzaam op boven de tuin, boven het dak van het huis, boven de takken van de appelboom.

Onder hen glansde de Zilverrivier als een lint van maanlicht. Ergens in haar donkere water klopte nog een klein sterretje, zwak maar levend.

Misha klemde zijn vingers steviger om de steel.

‘Zullen we gaan?’ vroeg hij, zijn glimlach trillend van opwinding.

Lepel antwoordde eenvoudig:

‘Hou je goed vast, kleine kapitein. Het avontuur begint nu.’

En samen zweefden ze neerwaarts naar de rivier, licht als een ademtocht van de maan, met harten vol hoop en verwondering.

Het kleine sterretje wachtte... maar ze zou niet alleen opstijgen.

Misha voelde de koele nachtwind langs zijn wangen strijken. Hij hield Lepels steel vast alsof het de hand van een oude vriend was. Ze vlogen laag, net hoog genoeg om de daken van de huizen kleiner te zien worden onder hen.

De maan hing rond en zilveren, legde een lichtpad over de Zilverrivier. De rivier zong zacht, haar vrolijke rimpelingen rezen hun tegemoet.

‘Kijk!’ zei Lepel.

Ze helde over zodat hij beter kon zien. Onder de grote treurwilgen dansten vuurvliegjes. Ze

vormden een lange, glinsterende keten, alsof ze nachtreizigers de weg wezen.

Misha lachte zachtjes. ‘Weten zij dat we de ster komen halen?’

‘Misschien,’ antwoordde Lepel. ‘Vuurvliegjes zijn de beste vrienden van verloren sterren. Ze willen nooit dat het licht dooft.’

Ze daalden verder. Wilgentakken streken bijna langs hun voeten. Misha stak zijn hand uit en raakte een zacht blad aan; het gloeide vaag, alsof de maan het had gekust.

Plotseling vertraagde Lepel. ‘Voorzichtig... hier is de Brug van Wensen.’

Voor hen lag een oude houten brug, begroeid met mos en omrankt met klimop. Honderden gekleurde linten wapperden aan de leuning – elk door een dorpskind vastgeknoopt, elk met een wens in zorgvuldige letters.

Misha las er een hardop: ‘Ik hoop dat ik mijn kat terugvind...’ Een andere: ‘Laat grootmoeder snel beter worden.’

Zijn hart werd warm. ‘En jij, Lepel – heb jij ooit een wens gedaan?’

De houten lepel zweeg even. Toen mompelde ze: 'Ja... lang geleden. Ik wenste dat ik nooit meer vergeten zou worden in de lade. En kijk: vannacht vlieg ik met jou.'

Misha glimlachte. Hij legde zijn vrije hand zacht op haar steel. 'Dan is je wens uitgekomen. Die van mij ook, denk ik. Ik heb altijd een echt avontuur gewild.'

Ze vlogen over de brug. Een rood lint maakte zich los en zweefde naar hen toe. Het cirkelde om Misha heen als een vrolijke vlinder en keerde toen terug in het donker.

De rivier werd breder. Haar oppervlak vonkte met duizend weerspiegelingen. En daar, diep in een bleke lichtkring... wachtte de ster.

Ze was klein, niet groter dan een munt. Toch scheen ze nog, zwakjes, als een kaars die weigert te doven.

Misha kreeg een brok in zijn keel. 'Ze ziet er zo moe uit...'

Lepel antwoordde zacht: 'Gevallen sterren hebben vrienden nodig om hen op te tillen. Ze worden zwaar van hun eigen licht. Maar samen kunnen we het.'

Ze kwamen dichterbij. De neuzen van Misha's laarzen streken nu over het water. Zilveren rimpels verspreidden zich.

Het sterretje hief haar kleine lichtende gezichtje op. Ze knipperde twee keer, alsof ze wilde zeggen: Dank je dat je gekomen bent.

Misha stak zijn hand uit. Lepel dook langzaam, klaar om te scheppen met haar holle kom.

Maar op dat moment schoof een dikke wolk voor de maan. Alles werd donker. Het sterretje knipperde sneller, een beetje bang.

Misha klemde zijn kaken op elkaar. Nu zou hij niet opgeven. 'We blijven hier!' zei hij dapper. 'We wachten tot de maan terugkomt. Samen zijn we sterker dan welke wolk ook.'

Lepel knikte met haar steel. Ze hingen roerloos boven de rivier – twee kleine helden van de nacht – wachtend met stille vertrouwelijkheid.

En langzaam... heel langzaam... trok de wolk weg. De maan keerde terug, helderder dan daarvoor.

Het sterretje flitste van vreugde, alsof ze zei: Ik ben klaar.

Misha glimlachte breed. Lepel dook voorzichtig.